

Role alergenové imunoterapie v ordinaci internisty

Petr Čáp

Centrum alergologie a klinické imunologie, Nemocnice Na Homolce, Praha

Text nabízí aktuální pohled na alergenovou imunoterapii (AIT) jako metodu velmi účinného navození tolerance na aeroalergeny roztočů, pylů a jedu blanokřídlého hmyzu. Má vliv nejen na zmírnění, event. vymizení příznaků rinokonjunktivitidy, ale pronikavě snižuje riziko rozvoje astmatu či zmírňuje jeho projevy. V případě alergie na jed blanokřídlých (vosa a včela) může velmi účinně předcházet anafylaxi, což je život ohrožující alergie. Informovanost internistů o současných možnostech moderních galenických forem AIT je důležitá a velmi žádoucí pro včasné indikace a doporučení ke specialistům, protože farmakoterapie řeší pouze následek, nikoli příčinu. Naopak AIT má i chorobu modifikující účinek, je však potřeba ji podávat alespoň po dobu tří let. Je vhodná v indikovaných případech pro děti starší 5 let a u dospělých do 65 let. Nové snadno rozpustitelné a z dutiny ústní se přímo resorbující tablety mimo jiné nesmírně napomáhají adherenci k léčbě. Vyžadují však jistou osobní disciplínu a odpovědnost za vedení léčby.

Klíčová slova: alergenová imunoterapie, sublinguální tablety, astma.

The role of allergen immunotherapy in the internist's consulting room

The text offers an up-to-date view of allergen immunotherapy (AIT) as a method of very effective induction of tolerance to aeroallergens of mites, pollens and venom of white-winged insects. It has an effect not only on the alleviation or disappearance of rhinoconjunctivitis symptoms, but it pervasively reduces the risk of asthma development or alleviates its manifestations. In the case of allergy to the venom of white-winged animals (wasp and bee), it can very effectively prevent anaphylaxis, which is a life-threatening allergy. Awareness of internists about the current options of modern galenic forms of AIT is important and highly desirable for early indication and referral to specialists, as pharmacotherapy only addresses the effect not the cause. Conversely, AIT also has a disease-modifying effect but needs to be administered for at least three years. It is suitable in indicated cases for children over 5 years and for adults up to 65 years. Among other things, the new easily dissolvable tablets, which are directly resorbable from the oral cavity, help enormously with adherence to treatment. However, they require some personal discipline and responsibility for treatment management.

Key words: allergen immunotherapy, sublingual tablets, asthma.

Úvod

Alergenová imunoterapie (AIT) je způsob terapeutické intervence usilující o navození potřebné tolerance v organismu na imunoglobulinem E (IgE) zprostředkovanou přecitlivělost na běžné aeroalergeny (většinou pyly, roztoče domácího prachu a jed blanokřídlého hmyzu). Důvodem tohoto postupu není jen minimalizovat či odstranit projevy alergické rinokonjunktivitidy, ale ovlivnit i riziko rozvoje případného alergického astmatu či již existující výrazně zmírnit. Klasický protokol,

známý z minulého století prakticky od roku 1911, zahrnuje opakovanou subkutánní injekční aplikaci zvyšujícího se množství alergenového extraktu následovanou udržovacími injekcemi po dobu tří let. Tím se dosáhne specifické tolerance, která poskytuje klinický přínos i řadu let po jeho vysazení. V poslední době se jako účinná a bezpečná alternativa k injekční aplikaci prosazuje podávání sublinguálních rychle dispergovatelných tablet. U pacientů s potravinovou alergií tzv. perorální imunoterapie alergie na arašidy sice vyvolává účinnou „desenzibilizaci“, ale zatím

doc. MUDr. Petr Čáp, Ph.D.

Centrum alergologie a klinické imunologie, Nemocnice Na Homolce, Praha
Petr.Cap@homolka.cz

Převzato z: Farmakoter Revue. 2023;8(2):161-165.